

14 Σεπτεμβρίου 2026

**Η πρώτη παρέμβαση είναι δικαίωμα κάθε παιδιού.
Τμήματα Ένταξης σε όλα τα νηπιαγωγεία, χωρίς εξαιρέσεις και αποκλεισμούς.**

Η προσχολική ηλικία αποτελεί μια καθοριστική περίοδο για τη γνωστική, γλωσσική, συναισθηματική, κοινωνική και κινητική ανάπτυξη του παιδιού. Στα πρώτα χρόνια της ζωής διαμορφώνονται βασικές δεξιότητες, οικοδομείται η αυτοπεποίθηση και τίθενται τα θεμέλια της μελλοντικής σχολικής πορείας. Γι' αυτό η **έγκαιρη αναγνώριση των εκπαιδευτικών αναγκών και η οργανωμένη πρώτη παρέμβαση δεν αποτελούν μια συμπληρωματική εκπαιδευτική παροχή. Είναι αναφαίρετο δικαίωμα κάθε παιδιού και βασική υποχρέωση της Πολιτείας.**

Το νηπιαγωγείο δεν είναι χώρος φύλαξης ούτε προθάλαμος του δημοτικού σχολείου. Είναι μια ολοκληρωμένη βαθμίδα της δημόσιας εκπαίδευσης, με ιδιαίτερη παιδαγωγική αποστολή. Είναι ο χώρος στον οποίο τα παιδιά κάνουν τα πρώτα οργανωμένα βήματα στη συλλογική ζωή, μαθαίνουν να επικοινωνούν, να συνεργάζονται, να εκφράζουν τις ανάγκες και τα συναισθήματά τους και να κατακτούν γνώσεις μέσα από το παιχνίδι, τη δημιουργία και την αλληλεπίδραση.

Οι νηπιαγωγοί βρίσκονται καθημερινά δίπλα στα παιδιά και μπορούν να εντοπίσουν έγκαιρα δυσκολίες στον λόγο, στην επικοινωνία, στη συγκέντρωση, στην κοινωνική αλληλεπίδραση, στην κινητικότητα ή στη μαθησιακή διαδικασία. Ο εντοπισμός, όμως, μιας ανάγκης δεν αρκεί. **Χρειάζεται άμεση, συστηματική και επιστημονικά οργανωμένη υποστήριξη μέσα στο φυσικό σχολικό περιβάλλον του παιδιού. Όσο νωρίτερα παρέχεται αυτή η υποστήριξη, τόσο περισσότερες είναι οι δυνατότητες ουσιαστικής ενίσχυσης του παιδιού και αποτροπής της διεύρυνσης των δυσκολιών του.**

Η πρώτη παρέμβαση δεν πρέπει να μετατίθεται για τις επόμενες βαθμίδες ούτε να εξαρτάται από τον τόπο κατοικίας, το μέγεθος του νηπιαγωγείου ή την οικονομική δυνατότητα της οικογένειας να αναζητήσει ιδιωτικές υπηρεσίες. Κάθε καθυστέρηση στερεί πολύτιμο χρόνο από το παιδί, επιβαρύνει την οικογένεια και ενισχύει τις ήδη μεγάλες κοινωνικές και εκπαιδευτικές ανισότητες.

Παρά την καθοριστική σημασία της προσχολικής αγωγής, πολλά νηπιαγωγεία εξακολουθούν να λειτουργούν χωρίς Τμήμα Ένταξης και χωρίς την αναγκαία στελέχωση από εκπαιδευτικούς Ειδικής Αγωγής. Δημιουργείται έτσι ένας απαράδεκτος χάρτης άνισης πρόσβασης. Σε ορισμένα σχολεία τα παιδιά μπορούν να υποστηριχθούν μέσα στο οικείο περιβάλλον τους, ενώ σε άλλα στερούνται αυτή τη δυνατότητα ή αναγκάζονται να μετακινούνται. **Η υποστήριξη των παιδιών δεν μπορεί να αποτελεί ζήτημα τύχης ούτε να καθορίζεται από αριθμητικά κριτήρια και δημοσιονομικούς περιορισμούς.**

Η ίδρυση Τμημάτων Ένταξης σε όλα ανεξαιρέτως τα νηπιαγωγεία αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση για ένα πραγματικά δημόσιο, συμπεριληπτικό και δημοκρατικό σχολείο. Το Τμήμα Ένταξης δεν απομονώνει ούτε διαχωρίζει τα παιδιά. Όταν λειτουργεί με το απαραίτητο προσωπικό, τις κατάλληλες υποδομές και σταθερή συνεργασία μεταξύ των εκπαιδευτικών, ενισχύει την ισότιμη συμμετοχή τους στην καθημερινή ζωή του σχολείου. **Υποστηρίζει το παιδί μέσα στην ομάδα, ενδυναμώνει τη συνεργασία του εκπαιδευτικού προσωπικού και δημιουργεί καλύτερες συνθήκες μάθησης για ολόκληρη την τάξη.**

Η ευθύνη δεν μπορεί να μεταφέρεται αποκλειστικά στις νηπιαγωγούς, οι οποίοι καλούνται συχνά να ανταποκριθούν σε σύνθετες και διαφορετικές ανάγκες μέσα σε πολυπληθή τμήματα, χωρίς εξειδικευμένη υποστήριξη και χωρίς κατάλληλες υποδομές. Ούτε μπορεί να μεταφέρεται στις οικογένειες, που ταλαιπωρούνται σε χρονοβόρες διαδικασίες, αντιμετωπίζουν καθυστερήσεις και συχνά αναγκάζονται να καταφεύγουν σε ιδιωτικές δομές.

Ως ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης διεκδικούμε:

- Ίδρυση και λειτουργία Τμήματος Ένταξης σε κάθε δημόσιο νηπιαγωγείο, χωρίς εξαιρέσεις.
- Έγκαιρη και πλήρη στελέχωση όλων των Τμημάτων Ένταξης με μόνιμους εκπαιδευτικούς Ειδικής Αγωγής.

- Μόνιμες διεπιστημονικές ομάδες υποστήριξης με ψυχολόγους, κοινωνικούς λειτουργούς, λογοθεραπευτές, εργοθεραπευτές και το αναγκαίο ειδικό εκπαιδευτικό προσωπικό.
- Μείωση του αριθμού των παιδιών ανά τμήμα, ιδιαίτερα όταν φοιτούν παιδιά με αυξημένες εκπαιδευτικές ανάγκες.
- Δεύτερη νηπιαγωγό τάξης, με ξεκίνημα από τα τμήματα με πάνω από 15 μαθητές
- Κατάλληλες, ασφαλείς και προσβάσιμες κτηριακές υποδομές.
- Συνεχή επιμόρφωση και ουσιαστική επιστημονική υποστήριξη των νηπιαγωγών.
- Άμεσες και δωρεάν διαδικασίες διάγνωσης και υποστήριξης, χωρίς πολύμηνες αναμονές και γραφειοκρατικά εμπόδια.
- Σταθερή συνεργασία σχολείου, οικογένειας και δημόσιων υποστηρικτικών υπηρεσιών.

Η συμπερίληψη δεν μπορεί να παραμένει σύνθημα σε εγκυκλίους και επετειακές ομιλίες. Χρειάζεται πολιτική βούληση, μόνιμο προσωπικό, χρηματοδότηση, κατάλληλες υποδομές και ένα ισχυρό δημόσιο δίκτυο πρώιμης παρέμβασης. Δεν αποδεχόμαστε ένα νηπιαγωγείο που καταγράφει τις δυσκολίες των παιδιών, αλλά δεν διαθέτει τα μέσα για να τις αντιμετωπίσει. Κανένα παιδί δεν πρέπει να περιμένει να φτάσει στο δημοτικό για να λάβει την υποστήριξη που χρειάζεται. Καμία νηπιαγωγός δεν πρέπει να μένει μόνη απέναντι στις σύνθετες ανάγκες της τάξης της. Καμία οικογένεια δεν πρέπει να αναγκάζεται να πληρώνει για υπηρεσίες που οφείλει να παρέχει δωρεάν και έγκαιρα η δημόσια εκπαίδευση.

Η δημιουργία Τμημάτων Ένταξης σε όλα ανεξαιρέτως τα νηπιαγωγεία δεν είναι πολυτέλεια. Είναι παιδαγωγική και κοινωνική αναγκαιότητα. Είναι όρος ισότητας και πραγματικής συμπερίληψης. Είναι επένδυση στα παιδιά, στις οικογένειες και στο μέλλον της δημόσιας εκπαίδευσης.

Διεκδικούμε τώρα ένα νηπιαγωγείο που αναγνωρίζει έγκαιρα τις ανάγκες, στηρίζει ουσιαστικά κάθε παιδί και δεν αφήνει κανέναν πίσω.

**Δημοκρατική Συνεργασία
Εκπαιδευτικών Π.Ε.**